

Letno poročilo 2020

Ljubljana, februar 2021

SPLOŠNI DEL

1 Predstavitev zavoda

IPoP – Inštitut za politike prostora je nevladna, svetovalna in raziskovalna organizacija na področju trajnostnega urejanja prostora. Podpiramo skupnosti pri trajnostnem urejanju prostora.

Za IPoP so pomembne vrednote enakovrednost vseh, trajnost, sodelovanje, kakovost življenja in živost.

Prizadevamo si zaznavati trende in se nanje odzivati, razvijati nove rešitve in z njimi sprožati družbene spremembe. S svojim delovanjem želimo navdihovati druge in biti del širšega gibanja, ki skozi spremembe v lokalnih okoljih spreminja svet.

Naša prizadevanja za skupno dobro je prepoznalo tudi Ministrstvo za okolje in prostor in nam leta 2014 podelilo status nevladne organizacije na področju varstva okolja, ki deluje v javnem interesu, od leta 2019 pa tudi status na področju urejanja prostora.

2 Nastanek in razvoj zavoda

IPoP – Inštitut za politike prostora je bil kot zasebni zavod ustanovljen 1. marca 2006, v sodni register pa je bil vpisan 29. maja 2006. Ustanovitelji so bili Blaž Križnik, Marko Peterlin, Peter Šenk in Tadej Žaucer. Inštitut deluje kot neprofitna organizacija.

IPoP redno posluje od decembra 2006. Od februarja 2008 je inštitut vpisan v evidenco raziskovalnih organizacij s svojo raziskovalno skupino Inštitut za politike prostora. Raziskovalna skupina Inštitut za politike prostora je konec leta 2020 štela šest članov.

Naročniki inštituta so predvsem javne institucije iz Slovenije ter javne in zasebne institucije iz držav Evropske unije. Od 2008 dalje inštitut pridobiva znaten del sredstev na podlagi razpisov, kamor prijavlja lastne projekte. V prvih desetih letih so sredstva, pridobljena na razpisih, predstavljala v povprečju približno polovico vseh prihodkov inštituta, preostalo polovico pa je pridobil na trgu storitev.

3 Vodstvo zavoda in zaposleni

Direktor zavoda organizira in vodi poslovanje ter strokovno delo inštituta. V okviru poslovne politike in aktov, ki jih je sprejel svet zavoda, samostojno odloča, predstavlja in zastopa inštitut nasproti tretjim osebam ter odgovarja za zakonitost in strokovnost dela inštituta. Direktor predlaga svetu zavoda poslovno politiko, programe dela, razvojne programe in finančne načrte inštituta ter sprejema ukrepe za njihovo izvajanje, predlaga svetu zavoda sprejem zaključnih računov, daje svetu zavoda poročila o rezultatih poslovanja zavoda, izvaja odločitve sveta zavoda, vodi in organizira delo delavcev zavoda, v imenu zavoda sklepa delovna razmerja z delavci ter druge pogodbe s sodelavci zavoda, ipd.

Pomočnik direktorja je zadolžen za koordinacijo dela in organizacijo poslovanja inštituta, sodelovanje pri strokovnem, raziskovalnem in organizacijskem razvoju inštituta, sodelovanje pri vodenju finančnega poslovanja in administracije inštituta, izvajanje predstavitev in predavanj v zvezi z delom inštituta, tehnično urejanje in oblikovanje spletnih strani za potrebe inštituta ter vodenje tehnične podpore za potrebe inštituta.

Od ustanovitve dalje je direktor inštituta Marko Peterlin. Skupina zaposlenih trenutno sestoji iz arhitektov in urbanistov, krajinskih arhitektov, sociologov in geografov, ki s seboj prinašajo večletne izkušnje z različnih polj raziskovanja, načrtovanja in izobraževanja na državni in naddržavni ravni. V decembru 2020 je bilo na inštitutu redno zaposlenih dvanajst oseb.

4 Organi zavoda

Poleg vodstva zavoda sta glavna organa zavoda še svet zavoda ter strokovni svet zavoda. Svet zavoda sprejema statut, njegove spremembe in dopolnitve, pa tudi pravila in druge splošne akte zavoda, sprejema programe dela in razvoja zavoda ter spremlja njihovo izvrševanje, določa finančni načrt in sprejema zaključni račun zavoda, predlaga ustanoviteljem spremembo ali razširitev dejavnosti, daje ustanoviteljem in direktorju zavoda predloge in mnenja o posameznih vprašanjih, voli in razrešuje predsednika sveta zavoda ter opravlja druge z zakonom, pogodbo o ustanovitvi oziroma s statutom ali pravili zavoda določene zadeve. Svet zavoda ima od leta 2017 šest članov, ki so dr. Aidan Cerar, Urška Kranjc, dr. Blaž Križnik, Jernej Prijon, dr. Maja Simoneti in dr. Peter Šenk. Predsednica sveta zavoda, ki sklicuje in vodi seje sveta, je dr. Maja Simoneti.

Zavod ima tudi strokovni svet kot kolegijski strokovni organ. Strokovni svet zavoda ima štiri člane, ki jih imenuje in razrešuje svet zavoda. Obravnava vprašanja s področja strokovnega dela inštituta, predlaga direktorju in svetu zavoda vsebino odločitev pri obravnavanju strokovnih vprašanj, podaja direktorju in svetu zavoda mnenja in predloge glede strokovnih podlag za programe dela in razvoja inštituta ter glede organizacije dela in pogojev za razvoj dejavnosti inštituta, sodeluje pri pripravi raziskovalnega in razvojnega programa inštituta, pripravi poročilo o kakovosti dela raziskovalne in razvojne skupine, ocenjuje rezultate raziskovalnega in razvojnega dela raziskovalne in razvojne skupine, ocenjuje rezultate raziskovalnega in razvojnega dela posameznih raziskovalcev, imenuje kandidate v raziskovalne in razvojne nazive, imenuje vodjo raziskovalne in razvojne skupine, imenuje raziskovalce v višje nazive ter opravlja druge naloge v skladu s predpisi, ki urejajo raziskovalno in razvojno dejavnost. Člani strokovnega sveta so Margita Jančič, doc. Alma Zavodnik Lamovšek, doc. dr. Elen Twrdy ter dr. Matjaž Uršič.

5 Dejavnosti zavoda

IPoP – Inštitut za politike prostora je nevladna, svetovalna in raziskovalna organizacija na področju trajnostnega urejanja prostora. Osredotočamo se na participativne procese, urbano prenovo, trajnostno mobilnost in nove prostorske prakse.

- Povezujemo nevladne organizacije in lokalne pobude ter jim nudimo strokovno podporo in informacije.
- Izvajamo raziskave, izdelujemo študije, svetujemo pri razvoju projektov in vzpostavitvi partnerstev.
- Vodimo participativne procese.
- Izobražujemo za sodelovanje v urejanju prostora.
- Sodelujemo pri oblikovanju politik in si prizadevamo za boljšo zakonodajo z vplivom na prostor.
- Obveščamo o trajnostnem urejanju prostora in komentiramo aktualna vprašanja.

Od oktobra 2014 je IPoP registriran kot nevladna organizacija s statusom delovanja v javnem interesu na področju okolja. Prav tako je od 2014 vpisan v vpisnik prostovoljskih organizacij v AJPES.

IPoP si je v preteklih letih uspel pridobiti vodilno vlogo v okviru nevladnega sektorja na področju urejanja prostora. Skozi vrsto dogodkov, akcij in objav že od l. 2007 postopoma gradi na ozaveščanju javnosti o pomenu urejanja prostora, o vlogi NVO na tem področju ter o pomenu sodelovanja javnosti v procesih urejanja prostora. Skupaj s stalnimi partnerji je ključno prispeval k prevzemanju pobude nevladnega sektorja v civilnem dialogu, ter tudi k oblikovanju širšega partnerstva organizacij civilne družbe na področju prostora.

Velik del naših aktivnosti je usmerjen v spodbujanje participativnih praks pri oblikovanju urbanih politik in prostorskih načrtov na različnih ravneh, prav tako pa se aktivno vključujemo v pripravo ključnih dokumentov na občinski, regionalni, državni ravni in ravni EU. Tako smo npr. kot edina nevladna institucija v Sloveniji sodelovali pri oblikovanju nekaterih ključnih dokumentov evropske politike teritorialne kohezije, kot sta Teritorialna Agenda EU ali Zelena knjiga o teritorialni koheziji, javno smo podali obsežne in sistematične pripombe na predlog novih občinskih prostorskih aktov za Ljubljano ipd.

Na področju raziskav in razvoja uveljavitev IPoP sicer poteka nekoliko počasneje, vendar pa se je IPoP kljub vsemu uspel uveljaviti kot raziskovalna organizacija, ki na nacionalni ravni odpira pomembna nova področja raziskovanja, predvsem raziskave procesov 'od spodaj' ter vrednotenja dolgoročnih učinkov s pomočjo scenarijev.

V sklopu naših aktivnosti je pomemben del namenjen ozaveščanju javnosti o pomenu urejanja prostora, saj verjamemo, da je ozaveščena širša javnost glavni predpogoj za postopno izboljšanje stanja na področju urejanja prostora. Glavne aktivnosti na tem področju so dogodki, ki spodbujajo javni diskurz o urejanju prostora, razširjanje e-novic ter publiciranje. Skupno število prejemnikov različnih obvestil in e-novic je več 1000. Želimo povečati število bralcev novic ter okrepiti neposredno sodelovanje z mediji.

6 Dejavniki, ki vplivajo na delovanje zavoda

Med notranjimi dejavniki, ki predstavljajo *prednosti* glede na druge nevladne organizacije, sodijo visoko strokovni in motivirani zaposleni in stalni sodelavci, sposobnost sodelovanja z različnimi deležniki, od institucij na različnih ravneh, prek nevladnih organizacij do zasebnih deležnikov, pridobljene dragocene izkušnje v zvezi s povezovanjem različnih deležnikov pri urejanju prostora, dobro razumevanje ovir in priložnosti za sodelovanje pri urejanju prostora ter poglobljeno razumevanje širše prostorske tematike preko raziskovalnega dela.

Po drugi strani med *slabosti*, ki predstavljajo oviro za razvoj inštituta, sodijo npr. kadrovska šibkost oz. premajhno število zaposlenih, pomanjkanje finančnih virov oz. nedostopnost virov financiranja, pomanjkanje stabilnih prihodkov, šibko komuniciranje prostorskih vsebin javnostim, ter pomanjkanje ekonomskih znanj, predvsem glede različnih oblik pridobivanja sredstev in socialnega podjetništva.

Med zunanje dejavnike, ki v danem kontekstu predstavljajo *priložnosti* za razvoj, sodijo povečano zavedanje o pomenu urejanja prostora za kakovost življenja na lokalni ravni v širši javnosti, rastoče zavedanje o pomenu prostorske dimenzije razvoja za trajnostni razvoj in soočanje s podnebnimi in družbenimi spremembami na ravni odločevalcev.

Obenem pa je več tudi zunanjih dejavnikov, ki predstavljajo *nevarnosti* za nadaljnji razvoj IPoP. Med temi lahko opredelimo še vedno premajhno kritično maso nevladnih organizacij na področju urejanja prostora, premajhno zainteresiranost javnosti za sodelovanje pri urejanju prostora tako na lokalni kot na nacionalni ravni, nezaupanje kot oviro za sodelovanje javnosti in nevladnih organizacij z institucijami, neodzivnost institucij ter podcenjevanje nevladnih organizacij kot potencialnega sogovornika s strani institucij. Velika nevarnost je tudi šibkost in neurejenost področja prostora na državni ravni, kar državi onemogoča vodenje ambicioznejših politik na tem področju, kot tudi konsistentno sprotno delovanje.

Stalna težava za delovanje inštituta, ki je delno posledica omenjenih nevarnosti v okolju, so težavni pogoji poslovanja pri financiranju iz sredstev Evropske unije ali drugih finančnih mehanizmov, saj kot neprofitna organizacija nimamo možnosti pridobivanja ustreznih bančnih posojil za zalaganje sredstev pri omenjenih projektih.

POSEBNI DEL

1 Poročilo o izvedbi projektov – zaključeni projekti v 2020

Naziv projekta	ENSUF Urban Europe: Urban Education Live
Naročnik	Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede
Začetek	07/2017
Zaključek	07/2020
Vrednost	€ 79.404,44
Vloga IPoP	podizvajalec
Opis	Cilj projekta Urban Education Live je spodbuditi sodelovanje med univerzami in mestnimi skupnostmi. Ta cilj dosegamo z učnim procesom študentov in z razvojem lokalnih znanj in veščin, ki so skupnostim v korist. Delo v mestnih skupnostih je podprto z novimi načini družbenega mapiranja, ki odkriva, kaj prebivalci cenijo ali problematizirajo v njihovem vsakodnevnem okolju. Vodilni partner v projektu je School of Architecture, Tampere University of Technology (TUT), kot partnerji pa sodelujejo še School of Architecture, The University of Sheffield (SSoA), Urban Transition Association (ATU) iz Bukarešte ter Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani, s katero se je IPoP prijavil v vlogi podizvajalca.
Naziv projekta	Podpora izvajanju urbane politike in programa URBACT
Naročnik	Ministrstvo za okolje in prostor
Začetek	02/2018
Zaključek	12/2020
Vrednost	€ 43.554,00
Vloga IPoP	nosilec projekta
Opis	Nadaljevanje projekta "Podpora izvajanju urbane politike in programa URBACT", ki je potekal v letih 2016 in 2017 po naročilu Ministrstva za okolje in prostor. Partnerstvo IPoP in SOS tako nadaljuje z delom v letih 2018, 2019 in 2020. Glavni cilj projekta, v skladu z aktualnima Dogovorom iz Amsterdama Deklaracijo iz Quita, ostaja podpreti nosilce javnih politik na vseh ravneh, še posebej pa na lokalni ravni, za takšno javno upravljanje s prostorom, ki zagotavlja mesta in naselja, v katerih imajo vsi ljudje enake možnosti in kjer uživajo svoje temeljne pravice. Program aktivnosti, ki ga bomo izvajali v letih 2018, 2019 in 2020 temelji na prenosu izkušenj in znanj med mesti in občinami. Srečevali se bomo na študijskih obiskih doma in na tujem, kjer bodo udeleženci o izkušnjah v drugih mestih izvedeli iz prve roke. Program vključuje letno mednarodno konferenco, kjer bomo odpirali aktualna vprašanja, spoznavali trende in iskali odgovore na največje izzive slovenskih mest. Nudili bomo tudi individualno podporo mestom in občinam, ki bodo izkazala interes za sodelovanje v programu URBACT.
Naziv projekta	ZUNAJ - Podpora lokalnim skupnostim pri oživljanju degradiranih mestnih površin
Naročnik	KD prostoRož
Začetek	01/2020
Zaključek	11/2020
Vrednost	€ 4.880,00
Vloga IPoP	podizvajalec
Opis	Prebivalke in prebivalci v svoji okolici pogosto opazijo majhne stvari, ki bi jih želeli spremeniti, da bo njihova soseka še bolj prijetna in po meri. S projektom želimo pomagati pri uresničevanju teh

	<p>idej in spodbuditi povezovanje med prebivalkami in prebivalci v soseskah. Predvsem pa želimo, da več časa preživijo zunaj, na prostem.</p> <p>Za leto 2020 smo v okviru projekta Zunaj izbrali 15 lokalnih pobud, ki jim bomo pomagali z nasveti, pomočjo pri organizaciji in s kritjem do 800 € za nakup materialov.</p> <p>Zunaj je projekt Mestne občine Ljubljana. Zunaj je nastal na pobudo prostoRoža in IPoP – Inštituta za politike prostora, ki v l. 2020 s svojim delom projekt tudi sofinancirata v višini 25%. Pobudniki in izvajalci akcij bodo prebivalci Ljubljane.</p>
Naziv projekta	Priprava in izvedba delavnice v sklopu projekta URBACT Thriving streets
Naročnik	Mestna občina Nova Gorica
Začetek	01/2020
Zaključek	02/2020
Vrednost	€ 3.947,92
Vloga IPoP	nosilec projekta
Opis	<p>V Solkanu smo organizirali in vodili delavnico o izzivih in priložnostih razvoja starega mestnega jedra. V polni dvorani Krajevne skupnosti so prebivalci predstavili mnogo problemov in podali še več predlogov in pokazali veliko zanimanje lokalne skupnosti za urbano regeneracijo.</p> <p>Delavnico smo v Solkanu izvedli na povabilo Mestne občine Nova Gorica v okviru projekta Thriving Streets: Designing mobility for attractive cities, ki poteka v okviru programa URBACT. Cilj projekta, v katerem sodeluje poleg Nove Gorice še devet drugih EU mest, je proučevati možnosti za preobrazbo ulic v kar se da prijazna bivalna okolja, spodbujati hojo in kolesarjenje ter zmanjševati potrebe po uporabi osebnih vozil.</p> <p>Več o projektu: https://urbact.eu/thriving-streets-designing-mobility-attractive-cities</p>
Naziv projekta	Podnebni program Mreže za prostor
Naročnik	
Začetek	05/2020
Zaključek	05/2020
Vrednost	€ 399.825,00
Vloga IPoP	nosilec projekta
Opis	<p>Mreža za prostor od leta 2009 povezuje nevladne organizacije in lokalne pobude na področju urejanja prostora. Aktivno si prizadeva za ureditev sodelovanja javnosti in večjo vlogo nevladnih organizacij ter lokalnih pobud in civilnih iniciativ pri urejanju prostora ter za ureditev statusa nevladnih organizacij v javnem interesu na področju urejanja prostora. Razvija vsebinska področja, ki so ključna za urejanje prostora in vlogo nevladnih organizacij v njem.</p> <p>Mreža je prepoznana kot glavna povezovalka nevladnih organizacij na področju urejanja prostora, kot posledica njenega delovanja se je dvignilo zavedanje o problematiki urejanja prostora v Sloveniji in o obstoju in pomembnosti nevladnih organizacij, ki delujejo na tem področju. S povezovanjem, ozaveščanjem in strokovno podporo krepimo vlogo nevladnih organizacij ter lokalnih pobud pri prizadevanjih za trajnostno in vključujoče urejanje prostora.</p> <p>Mreža za prostor je oblikovala svoj Podnebni program, ki izhaja iz strateških ciljev mreže in izzivov na presečnem področju urejanja prostora in podnebnih sprememb. Obsega 5 usmeritev za doseganje specifičnih ciljev programa, ki naslavlja prometno politiko, upravljanje z zelenimi površinami, prilagajanje načrtovanja za podnebne spremembe, opolnomočenje skupnosti in vzpostavitev podpornega okolja za nevladne organizacije na področju trajnostnega in vključujočega urejanja prostora.</p> <p>Projekt je sofinanciran v okviru javnega razpisa NVO19 za sofinanciranje podnebnih programov vsebinskih mrež nevladnih organizacij za področje varstva okolja in urejanja prostora, financiranega s strani Eko sklada in Ministrstva za okolje in prostor iz sredstev Podnebnega sklada.</p>

Naziv projekta	Priprava dokumenta D.T3.3.1 – Razvijanje sodelovanja med mladimi kreativci različnih kulturnih in migracijskih ozadij
Naročnik	RRA LUR
Začetek	02/2020
Zaključek	04/2020
Vrednost	€ 3.489,20
Vloga IPoP	podizvajalec
Opis	<p>Projekt Urbana diverziteta (ang. Urban Diversity) naslavlja izziv družbene in ekonomske integracije prebivalcev (partnerskih) mest, ki imajo migrantsko ozadje. Projekt je sofinanciran s strani programa Interreg Slovenija – Avstrija; Evropski sklad za regionalni razvoj) . IPoP je v projektu sodeloval kot podizvajalec projektnega partnerja: Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR).</p> <p>Del projektnih aktivnosti je namenjen povezovanju kreativnih in/ali migrantskih podjetnikov iz Ljubljane in Gradca. Naloga IPoP – Inštituta za politike prostora je bila povzeti izvedene projektne aktivnosti ter evalvacija dosežkov izvedbe izbranih aktivnosti. Zaključek poročila predstavljajo priporočila oblikovalcem politik, ki smo jih izluščili iz opravljenih intervjujev, fokusne skupine oziroma njihove sinteze.</p>
Naziv projekta	Podpora lokalni pobudi za ohranitev Gledičevke iz Einspielerjeve 2
Naročnik	Mestna občina Ljubljana
Začetek	07/2020
Zaključek	11/2020
Vrednost	€ 1.531,10
Vloga IPoP	nosilec projekta
Opis	Projekt je bil namenjen podpori lokalni pobudi za ohranitev Gledičevke iz Einspielerjeve 2. Obsegal je srečanja in komunikacijo s predstavniki lokalne pobude ter z ustreznimi oddelki Mestne občine Ljubljana, pripravo strokovnega mnenja arborista svetovalca ter pripravo priporočil za bodoče podobne primere.
Naziv projekta	International review of national plans
Naročnik	Spatial Foresight
Začetek	05/2020
Zaključek	05/2020
Vrednost	€ 500,00
Vloga IPoP	nosilec projekta
Opis	Projekt je nastal v okviru pregleda sistemov prostorskega planiranja po različnih Evropskih državah. IPoP je pripravil študijo primera za Slovenijo, konkretno analizo Strategije prostorskega razvoja Slovenije.
Naziv projekta	Izvedba lokalnega dogodka v okviru projekta FOST INNO
Naročnik	RRA Severne Primorske
Začetek	03/2020
Zaključek	07/2020
Vrednost	€ 1.400,00

Vloga IPoP	podizvajalec
Opis	IPoP je organiziral in vsebinsko vodil dva dogodka za projekt FOST INNO, ki sta se odvijala v Solkanu. Namen srečanj je bil prepoznati izzive in potencialne lokalnega razvoja v Solkanu, še posebej v povezavi s turizmom. Najpomembnejši del na obeh dogodkih je bilo združiti različne poglede v skupno razumevanje in iz njega priložnosti za razvoj.
Naziv projekta	Sodelovanje Maje Simoneti pri vključevanju vidikov podnebne strategije v prijavo MOL za EPK 2025
Naročnik	Mestna občina Ljubljana
Začetek	05/2020
Zaključek	10/2020
Vrednost	€ 1.000,00
Vloga IPoP	nosilec projekta
Opis	Del prijave Mestne občine Ljubljana za naziv Evropske prestolnice kulture je bil namenjen tudi vključevanju vidikov podnebnih sprememb. Na povabilo Nevenke Koprivšek je pri tem sklopu sodelovala tudi Maja Simoneti v imenu IPoP.
Naziv projekta	Organizacija in koordinacija Pešbusa na štirih ljubljanskih osnovnih šolah v šolskem letu 2020/2021
Naročnik	Mestna občina Ljubljana
Začetek	08/2020
Zaključek	10/2020
Vrednost	€ 5.131,32
Vloga IPoP	nosilec projekta
Opis	Mestna občina Ljubljana se je ponovno odločila spodbujati ljubljanske osnovne šole pri izvedbi Pešbusa v času Evropskega tedna mobilnosti. S tem namenom je MOL šolam, ki so izkazale interes za organizacijo Pešbusa, omogočil pomoč s strani IPoP – Inštituta za politika prostora. IPoP je petim šolam, ki so MOL izkazale interes za izvedbo Pešbusa, pomagal z naslednjimi storitvami: <ul style="list-style-type: none"> - Priprava in označitev prog. - Priprava voznih redov. - Organizacijska pomoč pri določanju termina zbiranja prijav in oblikovanju linij. - Koordinacijska pomoč (komunikacija s starši, spremljevalci, učitelji, ...). - Zagotavljanje manjkajočih spremljevalcev.
Naziv projekta	Kako skrbimo za drevesa v mestih?
Naročnik	PIC
Začetek	08/2020
Zaključek	11/2020
Vrednost	€ 1.300,00
Vloga IPoP	podizvajalec
Opis	Za prebivalce v mestih sta urejanje zelenih površin in ravnanje z mestnim drevjem zelo pomembna, zagotavljata kakovost bivanja in zdravje, ki ju ne more nadomestiti nobena grajena prvina v mestu. Pravno organizacijski okvir za celovito upravljanje mestnega drevja, to je drevja, ki v uličnem, parkovnem in vrtnem okolju naselij ustvarja kakovost bivanja, je trenutno šibek. Potrebe po celovitem in strokovnem delu mestnim drevjem s časom naraščajo, podnebne spremembe in javno zdravstveni problemi zahtevajo več dreves in boljše ravnanje z obstoječim drevjem. Strokovna javnost že dalj časa na odločevalce naslavlja zahteve v tem smislu, doslej brez uspeha. Velikokrat na probleme opozarjajo tudi prebivalci in nevladne organizacije s pomočjo medijev in različnih pobud.

	Projekt se je osredotočil na organizacijo virtualne okrogle mize Kako skrbimo za drevesa v mestih? in zbiranje zgodb o drevesih, prek katerih je potekalo ozaveščanje o problematiki in promocija dogodka. Odziv na dogodek je presejal pričakovanja in ponovno celovito razgrnil pogled na upravljanje z mestnim drevjem pri nas. Vloga IPoP v projektu je bila strokovna podpora pri pripravi koncepta dogodka, priprava spletne platforme za zbiranje zgodb o drevesih, tehnična podpora izvedbi dogodka ter priprava prispevka na dogodku.
--	--

2 Poročilo o izvedbi projektov – tekoči projekti konec leta 2019

Naziv projekta	Izvedba storitev v okviru projekta »SAMBA«
Naročnik	BSC Kranj
Začetek	01/2020
Zaključek	03/2021
Vrednost	€ 30.353,60
Vloga IPoP	poslovodeči partner
Opis	<p>Projekt SAMBA v delovnem paketu 3 zajema proces vključevanja deležnikov in prebivalcev in ključnih ciljnih skupin v pripravo in izvedbo 2 pilotnih primerov uvajanja nagrad/cenovne politike trajnostne mobilnosti. S t. i. co-creation delavnicami z deležniki, prebivalci in ključnimi ciljnimi skupinami bomo poskusili uveljaviti spremembe obnašanja deležnikov, prebivalcev in ključnih ciljnih skupin na področju trajnostne mobilnosti v Občini Bohinj in Občini Tržič. S tem bomo prispevali k spremembam politik na lokalnem nivoju in predlogov sprememb občinskih aktov, ki urejajo področje trajnostne mobilnosti v občinah.</p> <p>IPoP je poslovodeči partner za izvedbo javnega naročila. Partner za izvedbo je ZRC SAZU, podizvajalec pa iPLAN.</p>
Naziv projekta	Trajnostna mobilnost v vrtcih in osnovnih šolah
Naročnik	Ministrstvo za infrastrukturo
Začetek	12/2018
Zaključek	07/2021
Vrednost	€ 52.120,17
Vloga IPoP	partner
Opis	<p>Projekt, ki ga vodi Razvojna agencija Sinergija in pri katerem poleg IPoP sodelujejo Društvo FOCUS, CIPRA Slovenija in Filozofska fakulteta, vsebuje pripravo celovitega koncepta spodbujanja trajnostnih načinov prihoda v vrtce in osnovno šolo za naslednje ciljne skupine: otroke, starše, učitelje, vzgojitelje, ravnatelje, pomočnike ravnateljev, zaposlene na občinah, z namenom spreminjanja potovalnih navad in načrtovanja ustrezne infrastrukture za varno pot v šolo. Projekt vključuje izvedbo igre Beli zajček za vrtce ter izdelavo in izvedbo nadgradnje te igre za osnovno šolo, pripravo gradiv za učitelje in starše ter priročnikov za osveščanje otrok, analizo načinov prihoda otrok v vrtec ali šolo, analizo poti do ustanov z enostavnim kartografskim prikazom problematičnih delov šolskih poti ter evalvacijo učinkov iger.</p> <p>IPoP sodeluje v naslednjih sklopih projekta</p> <p>B: spodbujanja trajnostne mobilnosti v osnovnih šolah: pomoč pri izdelavi koncepta; usposabljanja koordinatorjev (nadzor nad multiplikatorji); prostorske analize in sodelovanje z občinami; priprava koncepta za zloženke za starše + tisk.</p> <p>C: priročnik za šole o trajnostni mobilnosti za otroke ali mladostnike (priprava vsebine + tisk), kjer je IPoP tudi vodja področja.</p> <p>E: delavnice ali izobraževanja o trajnostni mobilnosti: usposabljanja koordinatorjev (nadzor nad multiplikatorji).</p> <p>F: analize spreminjanja potovalnih navad (hoja ali kolesarjenje ali JPP, na račun zmanjšane uporabe osebnega vozila): izvedba začetne ankete.</p>

Naziv projekta	LIFE IP CARE4CLIMATE
Naročnik	Mzl / LIFE
Začetek	1/2019
Zaključek	12/2026
Vrednost	€ 941.568,00
Vloga IPoP	partner
Opis	<p>Projekt povezuje trajnostno mobilnost, energetska učinkovitost, obnovljive vire energije, urejanje prostora s poudarkom na varovanju podnebja. Zbir ukrepov, povezanih z navedenimi področji bo ključen del projekta, cilj pa zmanjševanje toplogrednih plinov (GHG). Projekt tako spodbuja uresničevanje ciljev iz Operativnega programa za zmanjševanje GHG.</p> <p>Cilji projekta so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naslavljanje ovir za hitrejšo in bolj učinkovito uresničevanje ciljev za GHG iz OP 2020. - Izboljšanje kompetenc (zmožnost, sodelovanje, organizacijska struktura...) deležnikov za pripravo novih instrumentov. - Vspostavitev učinkovitega načina merjenja izvajanja ukrepov zmanjševanja GHG. - Med sektorsko sodelovanje za zmanjševanje negativnih vplivov na podnebje oziroma okolje. <p>IPoP kot partner v projektu skrbi za promocijo aktivne mobilnosti. V pripravljalni fazi bo IPoP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pregledal policy dokumente. - Ustanovil slovensko mrežo pešcev. - Opravi raziskavo motivov za aktivno mobilnost. to bo podlaga prihodnjim kampanjam in novim raziskavam. - Pregled mednarodne dobre prakse. <p>V naslednjih fazah projekta bo IPoP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvedel tri panelne raziskave na temo aktivne mobilnosti. - Vodil slovensko mrežo pešcev. - Izvedel 6 kampanj promocije aktivne mobilnosti. - Poročal o uspešnosti kampanj.
Naziv projekta	JN Trajnostna urbana regeneracija mestnega jedra Kočevja
Naročnik	Občina Kočevje
Začetek	11/2019
Zaključek	6/2022
Vrednost	€ 131.934,00
Vloga IPoP	nosilec projekta
Opis	<p>Projekt "Trajnostna urbana regeneracija mestnega jedra Kočevja" predstavlja nadaljevanje prizadevanj občine Kočevje za prenovo mestnega središča in je namenjen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - procesu priprave in pripravi akcijskega načrta za regeneracijo mestnega jedra, - procesu priprave in pripravi osnutka prometne politike in - izvedbi začasnih ukrepov trajnostne urbane regeneracije. <p>S projektom želi Občina Kočevje povezati ukrepe prenove s prebivalci in izvajalci lokalnih storitev ter jih dejavno vključiti v oživiljanje in prenovo javnega prostora v mestnem jedru. Izvirnost projekta je v tem, da omogoča izvedbo procesa, ki povezuje družbene, fizične in organizacijske vidike prenove mestnega središča. Občina s tem projektom svoje razumevanje za različne vidike prenove nadgrajuje s tem, da zagotavlja potrebna sredstva, čas in strokovno podporo za analizo stanja, oblikovanje ciljev, usklajevanje interesov in sinergij pri izvajanju ukrepov.</p> <p>Naloga IPoP je, da z vključevanjem prebivalcev izvede analize stanja, opredeli probleme in cilje ter pripravi: akcijski načrt za trajnostno urbano regeneracijo; osnutek prometne politike ter da poskrbi za izvedbo začasnih intervencij v prostoru in da v sodelovanju z Občino poskrbi za komuniciranje o aktivnostih projekta. Naloga IPoP je tudi, da omogoči predstavnikom občinske uprave in relevantnih deležnikov razvoj znanja in kompetenc za sodelovanje z usposabljanjem in</p>

	<p>predstavitvami dobrih praks.</p> <p>Bistvena inovacija projekta je, da po eni strani povezuje fizično prenovo mestnega središča z oživljanjem mestnega središča in prometno politiko, po drugi strani pa skrbi za sodelovanje med strokovnimi službami občine in zunanjimi akterji, predstavniki javnih storitev in izvajalcev dejavnosti v javnem prostoru ter prebivalcev pri izvajanju programa urbane regeneracije v mestnem središču. Razširjena delovna skupina projekta, sestavljena iz sodelavcev IPOP in predstavnikov Občine Kočevje, bo povezavo med vidiki urbane prenove zagotovila s tem, da bo oblikovala lokalno skupino deležnikov s pomočjo katere bo na različne načine vključevala prebivalce v vse faze dela.</p> <p>Projekt predvideva, da bo proces priprave akcijskega programa in prometne politike v dveh letih in pol dosegel ključne skupine akterjev in zagotovil, da bodo prebivalci vključeni v izvajanje ukrepov urbane regeneracije ter da bodo predstavniki lokalne skupine prispevali k prenosu sporočil in izkušenj na druge prebivalce, dejavnosti in programe. Rezultat projekta bodo povezano delovanje lokalnih akterjev, usklajena izhodišča za prenovo mestnega središča in prometno politiko ter začasne intervencije - ureditve in programi kot preverjanje rešitev in priprava lokalne skupnosti na načrtovane spremembe.</p>
Naziv projekta	Aktivno v šolo in zdravo mesto
Naročnik	
Začetek	11/2019
Zaključek	11/2022
Vrednost	€ 85.699,06
Vloga IPOP	nosilec projekta
Opis	<p>Program Aktivno v šolo in zdravo mesto je nadaljevanje in razširitev programa Aktivno v šolo. Z organizacijskimi, načrtovalskimi in izobraževalnimi ukrepi program v praksi spodbuja aktivno hojo v šolo in ozavešča o pomenu hoje kot zdrave in okolju prijazne prometne prakse. Cilj programa je nuditi podporo šolam in občinam pri omogočanju hoje v šolo s Pešbusom in Bicivlakom ter promovirati koncept Zdravega mesta s pripravo lokalnih načrtov hodljivosti in izvedbo regionalnih izobraževalnih seminarjev.</p> <p>Program naslavlja zdravstvene probleme otrok in odraslih, ki izvirajo iz sedečega načina življenja in "debelilnega" okolja, ki jih lahko preprečuje in blaži hoja. Program povezuje zavzemanje zdravstvenega resorja za vsakdanjo telesno dejavnost z lokalnimi ukrepi za aktivno mobilnost in izboljšanje hodljivosti naselij ter razvija zanimanje akterjev za hojo.</p> <p>Program obsega tri ključne dejavnosti: (1) oblikovanje lokalnih partnerstev za pripravo načrtov hodljivosti in promocijo hoje, (2) širjenje znanja za načrtovanje zdravega bivalnega okolja in (3) podpora izvedbi spremljane poti v šolo s Pešbusom in Bicivlakom.</p> <p>Izvajanje programa Aktivno v šolo in zdravo mesto vodi IPOP - Inštitut za politike prostora v sodelovanju z Društvom za varstvo Alp CIPRA Slovenija. Program sofinancira Ministrstvo za zdravje RS in je del prizadevanj Dober tek Slovenija za več gibanja in bolj zdravo prehrano.</p>
Naziv projekta	Stanovanja za vse
Naročnik	
Začetek	11/2019
Zaključek	01/2022
Vrednost	€ 25.000,00
Vloga IPOP	projektni partner
Opis	<p>Slovenija se sooča z izjemno slabo situacijo na področju stanovanjske preskrbe. Stanovanjski fond je dotrajan in se hitro stara, primanjkuje neprofitnih stanovanj, sistem sili v netrajnostno razpršeno gradnjo, kakovostna in cenovno ugodna stanovanja so mladim nedosegljiva, vse več je revnih lastnikov, ki ne morejo kriti osnovnih stroškov. Vse to so posledice pomanjkanja stanovanjske politike, saj je država od osamosvojitve dalje zanemarjala stanovanjsko področje.</p> <p>Področje je podfinancirano (države zahodne Evrope za stanovanjsko preskrbo v povprečju namenijo 1 % letnega proračuna, EU povprečje je 0,54 %, Slovenija pa zgolj 0,04 %), javni akterji</p>

	<p>(skladi) v takih pogojih pogosto delujejo slabo in brez jasne vizije, občine redko izvajajo svoje zakonsko opredeljene dolžnosti, Ministrstvo za okolje in prostor ter vlada z ostalimi s področjem povezanimi ministrstvi v področje ne posegata dovolj odločno.</p> <p>Kljub slabemu stanju se področja še vedno ne jemlje dovolj resno in noben političen akter stanovanjskega vprašanja ne postavlja kot prioriteto. Del problema je, da nihče ne pozna pravega stanja, saj se v raziskovanje stanovanjskega področja ne vlaga, nihče ga celostno ne spremlja ali raziskuje.</p> <p>V projektnem konzorciju "Stanovanja za vse" se z oporo na strokovno in raziskovalno aktivnost zavzemamo za dostojna in dostopna stanovanja za vse. S povezovanjem različnih deležnikov in širšo podporo javnega mnenja želimo spodbuditi sistematično ureditev stanovanjskega področja, uvedbo participativnih praks načrtovanja in implementacije inovativnih ter trajnostnih rešitev.</p> <p>Aktivnosti projekta:</p> <p>Priprava in izvedba zagovorniških kampanj za spremembo stanovanjske politike Republike Slovenije v smer inovativnih, skupnostnih in trajnostnih rešitev.</p> <p>Identifikacija, prenos in preizkušnja inovativnih, skupnostnih in trajnostnih rešitev stanovanjske oskrbe.</p> <p>Izvedba komunikacijske kampanje o potrebi reševanja stanovanjske problematike in primerov dobrih praks inovativnih, skupnostnih in trajnostnih rešitev.</p> <p>Priprava učinkovitega poslovnega modela konzorcija in pričetek implementacije.</p> <p>Sofinancer: Aktivnosti sofinancira Ministrstvo za javno upravo v okviru javnega razpisa za razvoj in profesionalizacijo NVO in prostovoljstva 2019.</p> <p>Konzorcij ob IPoP sestavljajo Kulturno izobraževalno društvo PiNA (vodja projekta), Zavod PIP – Pravni in informacijski center Maribor, IŠSP – Inštitut za študije stanovanj in prostora in Avanta Largo, Zavod za družbeno komuniciranje.</p>
Naziv projekta	Za stanovanjske zadruga
Naročnik	
Začetek	10/2020
Zaključek	10/2022
Vrednost	€ 18.388,48
Vloga IPoP	projektni partner
Opis	<p>Na IPoP, skupaj z IŠSP – Inštitutu za študije stanovanj in prostora, Zavodom za družbeno komuniciranje AVANTA LARGO, Kulturno izobraževalnim društvom PiNa in Javnim stanovanjskim skladom Mestne občine Ljubljana ter norveškim partnerjem Fredom Carlom Andersonom, delamo na projektu Za stanovanjske zadruga, katerega cilj je prispevati k razvoju stanovanjskih zadrug in s tem k dostopni, trajnostni, varni in skupnostno načrtovani stanovanjski preskrbi. Projekt Za stanovanjske zadruga je podprt s sredstvi Programa Active Citizens Fund v Sloveniji 2014–2021 (prek finančnih mehanizmov EEA in Norveške).</p> <p>V projektu bomo:</p> <p>skozi participativne procese razvijali model stanovanjske zadruga za Slovenijo, ki prinaša potrebno znanje za uresničevanje konkretnih stanovanjsko zadružnih projektov in služi kot strokovno izhodišče za zagovorništvo,</p> <p>ozaveščali, informirali in aktivirali ciljne skupine preko terenskih, medijskih in spletnih aktivnosti, v vlogo promotorja in zagovornika stanovanjskih zadrug postavili nevladni sektor, ki ga bomo sistematično mrežili in krepili preko usposabljanj in mentorskega programa,</p> <p>in z zagovorniškimi delovanjem na državni ter lokalni ravni prispevali k sprejetju zakonodaje in ukrepov, ki bodo spodbudili ustanavljanje stanovanjskih zadrug.</p>
Naziv projekta	Orodja za učenje - orodja za trajnostni razvoj
Naročnik	
Začetek	11/2020

Zaključek	04/2022
Vrednost	€ 12.210,00
Vloga IPoP	projektni partner
Opis	<p>Namen projekta je opolnomočiti partnerske organizacije in njihove mladinske delavce za inovativno delo na področju trajnostnega razvoja, varstva okolja in podnebnih sprememb. To bomo dosegli z izmenjavo dobrih praks, zelenih veščin in metod. Neformalna učna orodja, kot so kuhanje z ostanki hrane, simulacija konference OZN o podnebnih spremembah ali urbani sprehod bodo potekala med tremi organizacijami s tremi "usposabljanji za trenerje". Usposabljanja bodo vsaki organizaciji omogočila, da nadgradi svoje obstoječe »zeleno znanje« s prevzemom metod partnerjev in z ustvarjanjem inovativnih programov za boljše, moderno in privlačno mladinsko delo, ki ustreza pričakovanjem mladih.</p> <p>Na treh delavnicah za mlade prostovoljce bodo projektni partnerji preizkusili svoje inovativne prakse in novo pridobljena orodja za neformalno učenje v svojih lokalnih okoljih. Hkrati bodo partnerji pripravili in opolnomočili mlade, da delujejo kot nosilci sprememb za trajnostni razvoj, ozaveščajo o okoljskih in podnebnih izzivih ter izboljšujejo predvsem svoje veščine odgovornega državljana in zelene spretnosti.</p> <p>Eden izmed izdelkov projekta bo tudi priročnik za sodobno in kompetentno usmerjeno usposabljanje učiteljev o trajnostnem razvoju z vključenimi inovativnimi neformalnimi učnimi orodji, pridobljenih iz dobrih praks mladinskega dela partnerjev, pa tudi metode ocenjevanja učnih rezultatov študentov. Priročnik bo izšel v hrvaškem, italijanskem, slovenskem in angleškem jeziku.</p> <p>Projekt vodi organizacija Zelena Istra iz Hrvaške, izvaja pa ga v sodelovanju z italijansko organizacijo Legambiente Lombardia Onlus in IPoP – Inštitutom za politike prostora.</p>
Naziv projekta	Izdelava parkirne politike Mestne občine Nova Gorica
Naročnik	Mestna občina Nova Gorica
Začetek	07/2020
Zaključek	12/2021
Vrednost	€ 26.887,63
Vloga IPoP	nosilec projekta
Opis	<p>IPoP je bil preko javnega naročila izbran za izdelavo parkirne politike Mestne občine Nova Gorica. V okviru naloge bo oblikovan sveženj ukrepov, ki bo temeljil na podatkih, s pomočjo katerih bomo ugotovili, kakšne so potrebe po parkiranju, razlogi za parkiranje ter tipično vedenje in mobilnostne navade uporabnikov. Kot glavni poznavalci prostora bodo, preko javnih razprav, fokusnih skupin in individualnih intervjujev pri naboru parkirnih problemov in rešitev, sodelovali prebivalci mesta ter drugi ključni deležniki. Zaradi varnostnih ukrepov za zajezitev širjenja koronavirusa je sodelovanje v veliki meri izvedeno s pomočjo spletnih orodij. Partner pri izdelavi parkirne politike je Ljubljanski urbanistični zavod.</p>
Naziv projekta	Izdelava stanovanjske strategije Občine Bohinj
Naročnik	Občina Bohinj
Začetek	06/2020
Zaključek	07/2021
Vrednost	€ 7.557,38
Vloga IPoP	nosilec projekta
Opis	<p>Občina Bohinj se sooča s porastom turizma na eni in potrebno po dostopnih stanovanjih na drugi strani. Prazne nepremičnine in novogradnje se večinoma napolnijo s turističnimi nastanitvami, na ta račun pa nastaja primanjkljaj stanovanj in hiš za domačine in druge, ki bi tam želeli živeti. Posledica prepoznavnosti in obiskanosti destinacije je tudi rast nepremičnin, kar zmanjšuje dostopnost do stanovanj tistim družinam in posameznikom, ki si jih ne morejo privoščiti. Z oblikovanjem stanovanjske strategije želi nasloviti vprašanje reševanja stanovanjskih problemov mladih in starejših, kot tudi drugih prebivalcev na območju.</p>

	<p>Občina Bohinj je na javnem naročila izbrala IPoP za izdelavo občinske stanovanjske strategije. Nalogo vključuje analiza obstoječega stanja, obravnava problematike, pregled potreb prebivalcev po stanovanjih in zemljiščih za gradnjo, določitev stanovanjske politike ter nabor ukrepov, ki služijo realizaciji ciljev.</p> <p>Podizvajalca pri projektu sta bila GIAM ZRC SAZU in Primož Medved.</p>
Naziv projekta	Izvedba moderiranja delavnic za pripravo Programa varstva okolja za Mestno občino Ljubljana 2021-2027 in redakcijo osnutka Programa varstva okolja za Mestno občino Ljubljana 2021-2027
Naročnik	Mestna občina Ljubljana
Začetek	11/2020
Zaključek	10/2021
Vrednost	€ 21.028,00
Vloga IPoP	nosilec projekta
Opis	<p>Mestna občina Ljubljana za prihajajoče šestletje (2021-2027) pripravlja tretji Program varstva okolja (PrVO), osrednji strateški okoljski dokument občine. IPoP je bil izbran za izvedbo moderiranja splošnih in tematskih delavnic za nabor okoljskih izzivov ter za oblikovanje strateških ciljev z operativnimi cilji in ukrepi za njihovo doseganje. Na delavnicah sodelujejo strokovnjaki MOL in širša strokovna javnost, posebej vabljeni so strokovnjaki, ki bodo sodelovali tudi pri uresničevanju ciljev. Ker gre za strateški dokument občine, ki določa glavno usmeritev delovanja, mora biti z osnutkom dokumenta seznanjena tudi širša javnost.</p> <p>Način vključevanja deležnikov se zaradi epidemije koronavirusne bolezni in poostrenih varnostnih zahtev izvaja s pomočjo spletnih orodij Zoom (video komunikacija), Miro (digitalna tabla) in 1ka (vprašalnik).</p> <p>Naloga vključuje pripravo osnutka dokumenta in njegovo usklajevanje z nastajajočo Strategijo prehoda v krožno gospodarstvo MOL. Pri celotnem procesu z IPoP sodeluje tudi dr. Petra Vertelj Nared iz Ljubljanskega urbanističnega zavoda.</p>
Naziv projekta	Preparation of the country profile of Slovenia
Naročnik	Academy for Territorial Development in the Leibniz Association
Začetek	11/2020
Zaključek	02/2021
Vrednost	€ 4.000,00
Vloga IPoP	nosilec projekta
Opis	Akademija za prostorski razvoj (ARL) iz Hannovra v Nemčiji v okviru prenove svoje spletne strani pripravlja tudi dinamičen pregled sistemov planiranja v Evropi, izhajajoč iz izkušenj projekta ESPON COMPASS. IPoP je pri tem sodeloval s pripravo pregleda planiranja za Slovenijo.

Zaključni del

Letno poročilo za leto 2020 je pripravil direktor Inštituta za politike prostora februarja 2021, Svet in strokovni svet zavoda sta ga obravnavala na dopisnih sejah v februarju 2021.

Pripravil:

Marko Peterlin, direktor

Svet zavoda Inštitut za politike prostora

Predsednica

Maja Simoneti